

або точно за призначенням. В іншому разі це може призвести до закабалення країни (адже кредити потрібно повертати), втрати національної, а можливо і політичної самостійності [3, с. 282-283].

Міжнародні економічні організації відіграють важливу роль в економіці країни. Нині фінансова допомога Світовим банком Україні здійснюється за такими напрямками:

1. Реабілітаційна позика
2. Позики на розвиток виробництва
3. Проекти інституційної перебудови
4. Проект фінансування фінансових установ.

Говорячи про сучасний стан економіки України, то вона вважається, м'яко кажучи, вразливою через високий рівень інфляції, недостатньо великі відносно короткострокових зовнішніх боргів валютні резерви, сильну залежність банків від іноземного фінансування, валютний дисбаланс по активах і пасивах та нестабільний бюджет.

Саме тому Україна була змушена просити кредиту в МВФ. Рада директорів Міжнародного валютного фонду схвалила надання Україні антикризового кредиту обсягом 16,4 млрд.дол. для стабілізації банківської системи країни та послаблення наслідків падіння цін на сталь – найбільшу статтю експорту країни.

Як ми бачимо роль міжнародних економічних організацій є дуже значною. Вони надають кредити нам, так як зацікавлені в стабілізації України як з точки зору геополітики, так і економіки, враховуючи важливе розташування цієї країни в Східній Європі по сусідству з Росією. Особливо велике значення мають їхні кредити зараз, коли країна знаходиться в скруті та на межі дефолту.

Література

1. Г.О. Анцелевич, О.О.Покрещук Міжнародне право. Алушта. Пектораль. Київ. 2003 р.
2. Мировая экономика/Под ред. А.С. Булатова.-М., 2001.- 734с.
3. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. — 7-ме вид., стер. — К.: Знання, 2008. — 406 с. — (Вища освіта XXI століття).
4. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник/Під заг. ред. А. І. Кредісова/Пер. з рос. Н. Кіт, К. Серажим.-К., 1997.-448 с.
5. Х.А. Шреплер. Міжнародні економічні організації. 2000.
6. Богдан Данилевич «Вступ до світової організації торгівлі відповідь нац. інтересам України»//Агросвіт.-2008.-№9
7. Печуляк В. Міжнародні ек. організації в механізмі регулювання міжнародного економічного співробітництва/В. Печуляк// Підприємство, господарство і право.-2006.-№8.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА РЕГІОНУ

Малярчук Н.І.

Науковий керівник: к.с.-г.н., доцент Фіщук Н.Ю.

У запропонованій статті на основі вивчення вчень зарубіжних і вітчизняних дослідників сформульовано сутність поняття «інвестиції» та доведена необхідність їх застосування в агропромисловому виробництві регіону. Визначена інвестиційна привабливість аграрного виробництва в районах Вінницької області та запропоновано комплекс заходів щодо поліпшення інвестиційної ситуації в регіоні.

В аграрному секторі України Вінничина посідає вагомe місце. Вінницька область, як частина народногосподарського комплексу Подільського економічного регіону, характеризується високою індустріалізацією, стан її економіки значною мірою також пов'язаний з функціонуванням сільського господарства, яке для подальшого ефективного розвитку потребує значних інвестиційних вкладень. Частка області в загальнодержавному обсязі виробництва продукції сільського господарства становить більше 7%. Сільськогосподарську діяльність здійснюють 29472 підприємств різноманітних за формами власності та господарювання, з них 7032 - господарських товариств, 598 – сільськогосподарських кооперативів 5565 – приватно-орендних підприємств, більше 1939 – фермерських господарств.

Через низьку інвестиційну активність іноземних компаній, нерівномірний регіональний розподіл інвестиційних надходжень і високий рівень потреби економіки у залученні капіталу особливої актуальності набуває питання визначення пріоритетів інвестиційної діяльності, вибору її найефективніших напрямів на рівні окремих підприємств, галузей та регіонів, що потребує відповідної інформації про інвестиційну привабливість та обґрунтування методичних основ її визначення.

В економічній літературі науковцями багато уваги приділяється питанню інвестицій загалом і визначенню інвестиційної привабливості зокрема. Проблеми інвестицій та їхнє значення, вплив інвестиційної привабливості на надходження інвестицій розглядають такі вітчизняні вчені, як: П.І. Гайдуцький, С.О. Гуткевич, Б.М. Данилишин, О.І. Дачій, М.П. Денисенко, М.І. Кісіль, М.Х. Корецький, А.А. Пересада, П.Т. Саблук, В.Г. Федоренко, Д.М. Черваньов, В.Є. Шець та ін. Серед зарубіжних учених, дослідження яких присвячені даній проблемі, необхідно назвати Л. Гитмана, П. Массе, У. Шарпа. Отже, дослідження проблеми інвестиційної привабливості в сучасних умовах аграрного сектору економіки України присвячені наукові праці

багатьох вітчизняних науковців, однак дана проблема розглядається в основному на рівні країни й основних галузей економіки і недостатньо досліджена на регіональному рівні.

Метою статті є оцінка сучасного стану інвестиційної привабливості сільського господарства Вінницької області для подальшого визначення можливостей та перспектив надходження і використання інвестиційних ресурсів у галузі.

Агропромисловий комплекс Вінничини за рівнем свого економічного розвитку та інтенсивності належить до провідних в Україні. В умовах різкого скорочення виробництва основних видів сільськогосподарської продукції за роки реформ в цілому по Україні темпи спаду в Вінницькій області є значно нижчими, що свідчить про більш стійке виробництво в регіоні. Як показали дослідження, сучасний стан сільського господарства Вінницької області з продовольчої точки зору характеризується регіональними особливостями, темпами і тенденціями розвитку. Ряд макроекономічних чинників, таких як: цінова, кредитна, інвестиційна політика, зростання цін на енергоносії, добрива й засоби захисту рослин і тварин, державна незахищеність сільськогосподарських товаровиробників призвели до значного спаду виробництва основних видів сільськогосподарської продукції.

В сільськогосподарських підприємствах області за період реформування також спостерігається тенденція до зниження обсягів виробництва основних видів продукції сільського господарства.

В галузі тваринництва спад виробництва є більш суттєвим: виробництво м'яса усіх видів у живій вазі в 2007 році становило лише половину від рівня 1990 року, а молока — 7,9%.

Падіння обсягів виробництва призвело до зменшення закупівель продукції, скорочення доходів від реалізації і зниження ефективності виробництва сільськогосподарської продукції.

В останні п'ять років галузь є прибутковою. Але отримані прибутки не забезпечують ведення виробництва на розширеній основі. Отриманих коштів ледь вистачає на поповнення виробничих запасів і здійснення основних технологічних операцій з виробництва сільськогосподарської продукції.

Визначальною умовою розвитку аграрного виробництва регіону є цілеспрямована інвестиційна діяльність. При цьому активна економічна діяльність підприємств певною мірою залежить від обсягів і форм інвестицій, які формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі та визначають його конкурентні позиції на продуктових ринках. Аналіз стану матеріально-технічної бази сільського господарства регіону у частині основних засобів свідчить про високий рівень їх руйнації. Значна частина виробничих приміщень і споруд, машин та обладнання, транспортних засобів багаторічних насаджень підприємств фізично, морально й економічно зношена і для їх відновлення необхідні значні обсяги інвестиційних ресурсів.

Саме поняття «інвестиції» є чи не найуживанішим в економічній літературі. Термін «інвестиції» походить від латинського «inwest», що означає «вкладати». Економічна наука на сьогодні не виробила універсального визначення категорії «інвестиції», яке б відповідало потребам як теорії, так і практики.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» намагається найповніше визначити сутність інвестиції: «інвестиціями є всі види майнових і інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої утворюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект». На думку Г. В. Козаченко, відповідно до Закону «інвестиції розглядаються з позиції їхнього економічного змісту, і з точки зору сфери виробництва». Проте в даному визначенні, на його думку, не беруться до уваги вкладення коштів в об'єкти, що не використовуються як засіб виробництва.

В основу наших досліджень регіональної інвестиційної привабливості галузей сільського господарства Вінницької області був покладений метод стандартизації, основною методичною засадою якого є зведення різного роду показників до порівнянності, ранжування та поділу на класи.

В результаті аналізу райони Вінницької області за рівнем інвестиційної привабливості їх сільського господарства було віднесено до п'яти зон: стратегічна, значна, середня, низька і мінімальна (табл. 1).

Таблиця 1

Інвестиційна привабливість сільського господарства в районах Вінницької області

Район	Сума балів	Зона інвестиційної привабливості
Козятинський	52,34	Стратегічна
Немирівський	52,15	
Барський	50,45	
Вінницький	47,23	
Тиврівський	45,12	Значна
Тулчирський	43,09	
Калинівський	42,95	
Липовецький	42,33	
Гайсинський	34,54	Середня
Калинівський	32,22	
Хмільницький	30,15	
Бершадський	27,15	
Жмеринський	26,13	Низька
Тростянецький	25,78	
Крижопільський	25,64	
Чечельницький	24,12	
Шаргородський	22,99	Мінімальна
Ямпільський	21,12	

Із проведених досліджень можна зробити висновки, що найпривабливішими сільськогосподарськими районами для здійснення інвестиційної діяльності в Вінницькій області є Козятинський, Немирівський, Барський, Вінницький. Щодо галузей сільськогосподарського виробництва, то інвестиційно привабливими тут є виробництво продукції рослинництва, а саме — зерновиробництво на виробництво насіння соняшнику.

Найменша інвестиційна привабливість сільського господарства Чечельницького, Шаргородського, Ямпільського районів, а серед сільськогосподарських галузей — у вівчарстві та м'ясному скотарстві. Висновки

Розвиток аграрного виробництва регіону ґрунтується на активізації інвестиційної діяльності, створенні умов нарощування обсягів інвестицій у галузь. Результати проведеного дослідження свідчать, що на даному етапі розвитку галузей сільського господарства із середнім і низьким рівнями привабливості необхідно створювати умови для розвитку власних інвестиційних можливостей. Для мобілізації фінансових ресурсів в сільське господарство важливим завданням є вдосконалення амортизаційної політики, а саме — впровадження в господарській практиці прискореної амортизації, розвиток лізингу. Необхідно також залучати до інвестиційного процесу в регіоні нагромаджений банками фінансовий потенціал, спростити доступ агропідприємств до порівняно дешевих довгострокових кредитів. Для цього ефективніше має спрацювати система державної підтримки сільського господарства. Перспективним джерелом поповнення фінансових ресурсів сільського господарства регіону є розвиток іпотечних відносин, і насамперед, надання кредиту під заставу землі.

Література

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» // Відомості Верховної Ради.-№47.-С.646.
2. Вінніченко І.І. Інвестиційна привабливість аграрного виробництва регіонів // Інвестиції: практика і досвід.-2008.-№10.-С.3-5.
3. Дацій Н.В. Ефективність інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві // Агросвіт.-2007.-№21.-С.14-16.
4. Лукянець С.В. Шляхи підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектора економіки України // Науковий вісник Національного аграрного університету.-2007.-№11.-С.250-252.
5. Мітал О.Г. Інвестиційна діяльність регіонів на сучасному етапі розвитку економіки // Інвестиції: практика і досвід.-2008.-№1.-С.13-17.
6. Петрова Л.О. Інвестиційна привабливість регіонів // Фінанси України.-2007.-№9.-С.40-46.
7. Ривак О.С. інвестиційна діяльність в агропромисловому комплексі України // Економіка АПК.-2008.-№1.-С.76-83.

ВІННИЦЬКА ТОВАРНА УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА, ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ БІРЖОВОГО РИНКУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Бережна Ю.В.

Науковий кеорівник: к.е.н., доцент Фіщук Н.Ю.

Розкривається історія створення, структура ВТУБ, процес її роботи, порядок укладення договорів та їх форми, торги с/г продукцією, ціни на світових ринках та ринку України, статистичний та графічний матеріали, контактні телефони керівного і робочого персоналу ВТУБ.

Актуальність теми. Як свідчить світова практика, одне із базових місць в інфраструктурі будь-якої розвинутої країни з ринковою економікою посідають біржі, зокрема товарні біржі. Україна – не виключення, тому розвиток біржової діяльності, створення мережі агро торгових домів в кожному регіоні має важливе значення для оздоровлення національної економіки і активізації інтеграційних процесів.

Необхідно зазначити, що проблемам функціонування біржового ринку та діяльності товарних бірж присвячені роботи зарубіжних вчених Дегтярьової О.І., Грязнової А.Г., Іванова К.І., Іващенко А.А., Роде Е., Сороса Дж., Шарпа У., Шварца Ф., Яковлева А.А. та ін. Значний внесок у розвиток біржової справи зробили такі вітчизняні вчені, як Бланк І.А., Губський Б.В., Маневич А, Єщенко П., Колісник М.В, Кузьмін О.В., Кутиркін А.М., Скотнікова М.М., Сохацька О.М., Хромов О.П. та ін. У наукових працях цих вчених досліджуються сутність і зміст біржових операцій, особливості функціонування ф'ючерсних ринків та механізм їх державного регулювання, концептуальні засади біржового ціноутворення, тощо.

Розбудова біржового ринку у Вінницькій області почалась із створення Вінницької товарної універсальної біржі (ВТУБ), яка розпочала свою роботу, ще у 1991 році і успішно працює й досі. Можна сказати, що ВТУБ є ровесницею нашої молодой та незалежної держави.

Характеристика (ВТУБ). Створена у березні 1991 року як біржа для укладення спотових угод (на реальний товар) широкой номенклатури, у відповідності до умов зародження ринкових відносин в економіці України [2, 1].

Засновниками виступили 18 підприємств і організацій області, які мали потребу в реалізації понаднормативних запасів товарів та купівлі сировини і матеріалів для виробничих потреб, так як на той час іще існувала державна монополія на реалізацію вироблюваної продукції та централізоване матеріально-технічне постачання.

Сьогодні структура ВТУБ має такий вигляд, як на рисунку 1 [4].